

SLOVENE A: LITERATURE – STANDARD LEVEL – PAPER 1 SLOVÈNE A: LITTÉRATURE – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1 ESLOVENO A: LITERATURA – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Friday 9 May 2014 (morning) Vendredi 9 mai 2014 (matin) Viernes 9 de mayo de 2014 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is [20 marks].

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est [20 points].

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es [20 puntos].

Napišite vodeno analizo **enega** od obeh književnih besedil. V svojem odzivu morate odgovoriti na obe vprašanji, ki sledita besedilu.

1.

5

20

30

Vitomil

Boks me je povezal z Vitomilom Zupanom. Tudi on je, kot jaz, delal vse mogoče, služil v angleški mornarici, bil je pleskar, boksar, kurjač, učitelj smučanja. Tudi njega življenje ni šparalo. Kakšen tip. Kako sem ga imel rad! Ko sem pil z njim, se mi je zdelo, da pijem z življenjem samim, v najbolj surovi obliki. Boem po duši, a vedno oblečen kot gospod.

Sediva za mizo:

Veš, Cavazza, bil sem mornar. Tudi ti si bil mornar, ne? Veš, Cavazza, bil sem boksar, tudi ti si bil boksar. Potem veš.

In molčiva. Z njim je bilo fino tudi molčati. Najlepše ga je bilo poslušati.

V boksu je nekaj plemenitega, je rekel. Je spopad dveh, brez mečev, brez pušk.

Samo človek proti človeku, Cavazza. Brez podaljškov, brez pušk in mečev. V ringu si odvisen samo od samega sebe. Ne od svoje moči, ampak od poguma. Koliko te je hlačah. Nimaš kam. Ko stojiš tam, gre samo za to – greš naprej do konca – in stisneš zobe.

Spomnim se dvoboja Travisani in naš Srečo Weiner v Tivoliju. Bil je edini profesionalni dvoboj pri nas.

Weiner je bil fejst poba. Dober tehničar. Takrat jih je dobil. In ker je bilo ravno v Ljubljani, ker je bilo prvič svetovno prvenstvo, so sodniki zmago prisodili njemu.

Čudno, da to rečem, ampak je bilo res. Oni drugi bi moral zmagati.

Vitomil je bil takrat predsednik boksarske zveze Slovenije.

Nekaj dni pred tekmo mi je rekel: Ej, Cavazza, ti si boksar, pa še igralec povrh. Daj, boš prebral nekaj mojih pesmi o boksu, med odmori med borbami.

Dal mi je kar zajeten šop pesmi. Natipkane s pisalnim strojem, popravljene na roko. Veliko kasneje sem jih našel in jih dal Manci Košir. Daj jih Vitomilovemu sinu, sem rekel. Njemu bodo veliko pomenile.

Začnejo se predborbe.

Po prvi borbi pridem gor v ring in začnem brati poezijo.

Prebral sem nekaj verzov, in že se začnejo žvižgi iz publike.

Marš dole, pederu! Fuj! Jebote pas mater! Silazi ...

A sem zdržal in sem prebral do konca. Po prvi pesmi sem se pobral dol.

Začne se druga borba. Še preden sem prišel gor, so začeli žvižgati, kričati.

Avtomatično sem začel kričati nazaj. Hočete još? Hočete još, pička vam materina?

Še bolj so žvižgali, kričali, zmerjali. Obrnil sem se in šel dol.

Vitomil je stal na vogalu, ves nasršen.

Pa kakšen fajter si ti, Cavazza? Pa saj si bil v ringu, saj si boksar, kako si se jim pustil sprovocirat?

Kaj sprovocirat? Pa saj vidiš, da ne morem odpreti niti ust, ne da bi začeli zmerjat. Saj vidiš, da nočejo tega.

Nočejo, nočejo. Ti bi jim moral pokazat.

Saj se ne sliši, saj je tako rjovenje kot v amfiteatru, saj me bodo ubili ...

Vitomilu se ni zdelo nič smešno. Resno me je gledal:

40 Ti bi moral vztrajat do konca, Cavazza.

Borit bi se moral ...

Nisem vztrajal, jebiga. Spustil je surlo.

Potem smo šli vsi skupaj na večerjo v Hotel Belvi, tam so bili še fantje, ki so bili na predborbah ... Za mizo je sedelo nekaj takih, ki so imeli zrezke na obrazu ... Eni so jedli s tistimi polomljenimi čeljustmi, drugi s plavimi očesi ... Tak surrealističen prizor. Zupan je sedel tam z mrkim izrazom. Menda ja nisi užaljen, sem mu rekel.

Nič.

Čez nekaj časa sem spet podrezal:

Pa dobro, daj nehaj se tako držat.

Zmajal je z glavo.

Ne, nisem zadovoljen. Borit bi se moral. Z besedo bi se moral borit. S poezijo.

Vesna Milek, Cavazza, biografski roman (2011)

- (a) Katero nasprotje prikazuje odlomek in kako prepričljivo za Vas kot bralca?
- (b) Kako se sporočilnost besedila povezuje z jezikom (predvsem z rabo posebnih besed in besednih zvez)?

Poljub kostum

Obleci me v poljub, ko grem s korakom trudnim spet zvečer na oder.

Ne reci mi, 5 naj se držim, ne pljuvaj mi za vrat,

> ne drži fig za srečo, samo poljubi me in me pusti samo.

10 Obleci me v poljub in ne sprašuj, če me kaj greje.

Ne glej me v hrbet, ko drsim v soj luči

15 pred sabo,

obrni se in vedi, da tvoj poljub me stiska

in me osvobaja,
20 da to, kar sem in bom
nocoj na odru,
uglašuje v skladje
protislovja.

Oder, ti prazna dlan,

- 25 naj ti narišem črto preživetja!
 Naj jočem, naj se smejem, naj udari noga ritem!
 Naj srce zaledeni, naj radostno se vžiga,
 naj se čuti podvojijo,
 naj seme poči,
- naj seme poci,
 naj ljubim, naj mrzim, naj bom neodločna,
 naj glasba me znori,
 naj plešem, naj mi veter roke dviga,
 naj mi angel boke ziba,
 naj smrt počaka, zamudi, odide ...

Obleci me v poljub in ne sprašuj, če me kaj greje.

Saša Pavček, Obleci me v poljub (2010)

- (a) Kateri dve temeljni temi zaznate v pesmi in kako se povezujeta?
- (b) Katere so najopaznejše slogovne prvine in kako sooblikujejo razpoloženje pesmi?